

Förslag till Avels och uppfödareiska regler avseende SH test av avelsdjur för Berner sennenhund

Inledning

Tumörsjukdomar är en av de vanligaste sjukdomarna hos rasen berner sennenhund och där den ärftliga tumörsjukdomen Histiocytiskt Sarkom (HS) leder till att hundar måste avlivas i relativt tidig ålder. Ett av de prioriterade målen i RAS är tumörsjukdomar och livslängd i rasen.

Tidigare har uppfödare tittat tillbaka på lång livslängd för att kombinera lämpliga avelsdjur som förväntas få avkommor som har bra hälsa. Sedan många år har det i Europa framför allt i Frankrike men även i USA utförts forskning kring tumörsjukdomen HS och vi har idag ett genetiskt risktest SH test som utförs hos laboratoriet Antagene i Frankrike.

Testet är idag kopplat till ett avelsverktyg HSIMS (Histiocytic Sarcoma Mating Simulation) som gör att en tik eller hanhundsägare har möjlighet att göra provparningar för att se vilken kombination som är lämpligast avseende genetisk risk hos avkomman.

Många uppfödare har idag börjat att testa sina avelsdjur men det behöver bli många fler för att bättre kunna utnyttja hela den avelsbas vi har idag. För att i framtiden förhoppningsvis kunna få en högre livslängd än vi har idag och där HS spelar en stor roll krävs att fler hundar som skall gå i avel testas.

Förändring av avelsregler

Frågan om att införa krav på att avelsdjuren ska testas innan parning har diskuterats av uppfödare och täckhundsägare och där är det många som anser att det är tid att klubben inför krav och ändrar klubbens Avels och uppfödareiska regler till att avelsdjuren skall vara testade innan parning.

Vid ändring av avelsregler följer klubben ett tidigare årsmötesbeslut "I enlighet med motion bifallen på årsmötet den 22 april 2006 § 16 att uppfödarna skall ha möjlighet att påverka och vara delaktig i avelsregler innan årsmötet tar beslut". Mot bakgrund av detta och för att få en uppfattning om hur uppfödare, täckhundsägare och övriga medlemmar ställer sig till en ändring så genomfördes en enkät som riktades till uppfödare, täckhundsägare och övriga medlemmar.

I de svar som kom in så var en majoritet positiva (97 av 134 svar) till att ändra reglerna och införa krav. En större andel av dessa svarade ja men med tillägg att det inte skall vara en tvingande regel utan räcker med bör. Många som var positiva hade också kommentarer och förbehåll som att det är för tidigt och förmedlade en oro för att avelsbasen skulle begränsas, att hundar skulle komma att uteslutas på grund av sitt SH-testresultat. Frågan om att det kunde vara oförenligt med SKK.s grundregler kom också upp.

Samarbete med SKK

Avelsrådet har under våren/sommaren 2021 tagit kontakt med SKK och haft ett samarbete med representanter från SKK:s avelskommitté och genetiskt sakkunniga om huruvida testet kan användas som avelsverktyg och hur det är förenligt med SKK:s grundregler.

I augusti 2021 kom ett uttalande och avelsrekommendationer från SKK:s avelskommitté där även DNA gruppen (SKK) har uttalat sig.

”(....) gruppens uppfattning är att, även om det är ett risktest kan utgöra ett värdefullt verktyg i avelsarbetet i syfte att minska förekomsten av HS i rasen”.

De avelsrekommendationer utifrån SH testet som har tagits fram innebär en möjlighet att fler avelsdjur kan användas i avel.

Nuläge

Utvärderingen av de genomförda parningar enligt vår kullstatistik visar att en stor del av avelsdjur redan är testade idag.

	2019	%	2020	%	2021	%
Totalt antal parningar	123		135		125	
Antal både testade	21	17%	40	30%	49	39%
Antal en testad	37	30%	46	34%	37	30%
Antal utan test	62	50%	48	36%	34	27%
Antal ej känd resultat	3		1		5	

Andel parningar med en eller båda avelsdjuren testade under 2019-2021 enligt SShKs kullstatistik. Även parningar som ej resulterade i registrerade valpar räknas med. Några få parningar rapporterades där en eller båda avelsdjur är testade utan att meddela resultatet.

Avelsrådets förslag till styrelsen SShK

Eftersom enkätsvaren inte var entydiga avseende ett ja eller nej till att införa krav och att en stor del av uppfödarna redan idag använder testade hundar föreslår Avelsrådet följande ändring till avels- och uppfödarets regler:

(...) Hanhund som planeras användas i avel:

- Skall vara röntgad avseende höftledsdysplasi (HD).
- Hundar med HD D eller E får inte användas i avel.
- Skall vara friförklarad från armbågsledsdysplasi (ED).
- Hane kan användas i avel med tik där det genomsnittliga avelsindexvärdet för föräldradjuren (avkommans förväntade index) för HD bör överstiga 100.
- Utländsk hane skall ha HD A eller B.
- Bör ha ett SH-testresultat och HSIMS används i avelsplanering.
- Skall ej vara behäftad med andra kända allvarliga genetiska defekter. - Skall med stor urskiljning användas på tikar som uppfyller SShK:s krav på en avelstik. (...)

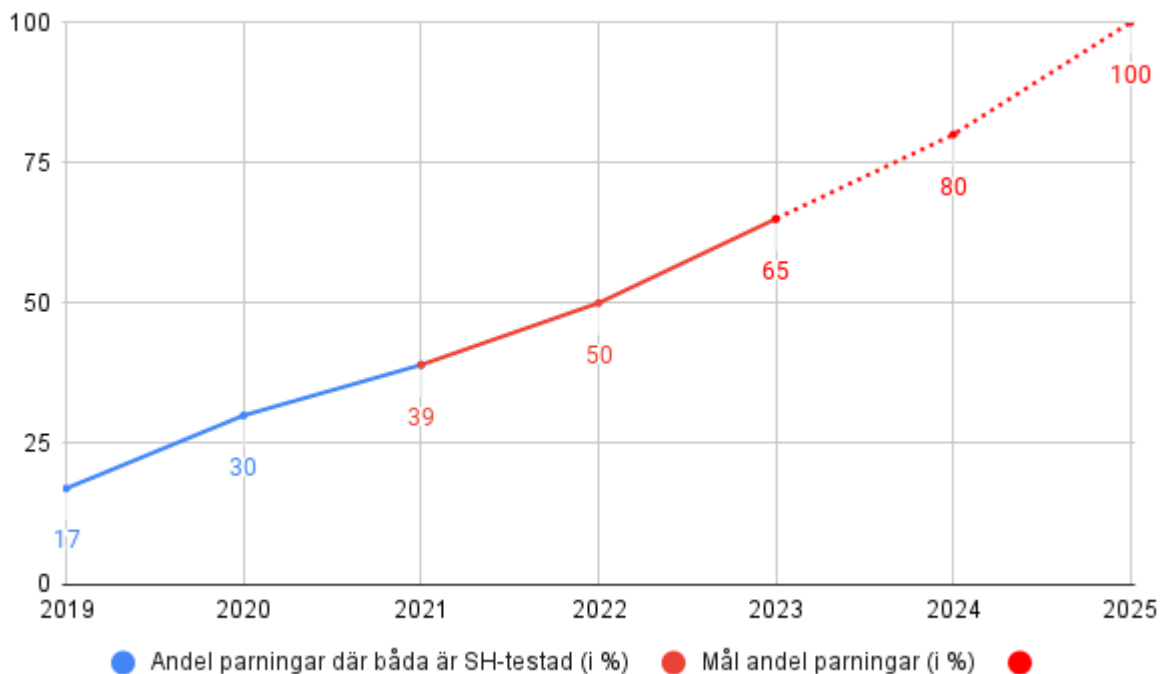
(...) Tik som planeras användas i avel:

- Skall vara röntgad avseende HD.

- Hundar med HD D eller E får inte användas i avel.
- Skall vara friförklarad från ED.
- Tik kan användas i avel med hane där det genomsnittliga avelsindexvärdet för föräldradjuren (avkommans förväntade index) för HD bör överstiga 100.
- Bör ha ett SH-testresultat och HSIMS används i avelsplanering.
- Skall ej vara behäftad med andra kända allvarliga genetiska defekter (...)

Utöver det föreslår avelsrådet att utvärdera hur många hundar i avel som är testade efter 2 år.

Målet ska vara att andelen parningar där båda avelsdjuren är testade når 100% om 5 år. För att uppnå slutresultatet bör andelen testade avelsdjur öka till 65% efter 2 år/ till slutet av 2023.

Om statistiken för 2022 och 2023 visar att inte tillräckligt många använder testade avelsdjur kommer avelsrådet att föreslå att införa ett krav på SH-test för avelsdjur innan parning.

Avelsrådet SShK
2021-12-15